

Цара Душана 55, 16230 Лебане
Матични број: 17714210,
ПИБ: 105259373,
Телефон 016/ 847-160,
tolebane@gmail.com

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2022. ГОДИНУ

На пољу **развоја туристичке инфраструктуре** општине Лебане се интензивно радило у протеклом периоду. Иницијативом председника РС Александра Вучића и председнице Владе РС Ане Брнабић у 2022. години почело се са реализацијом капиталних пројеката које води Општина Лебане. Изградња путева преко Радан планине, улагања на подручју археолошког локалитета „Царичин град“ и изградња туристичко-рекреативног центра „Чукљеник“ су од великог значаја за развој туризма наше општине. Циљ је да омогућимо туристима што дужи боравак у нашој општини и уживање на више занимљивих локација. Пут који ће до краја године спојити два округа- јабланички и топлички, допринеће лакшем кретању туриста из једног у други округ.

Туристичка организација општине Лебане (у даљем тексту: ТООЛ) има улогу вршиоца промоције ових пројеката, туристичких потенцијала и производа који из њих проистичу.

ТООЛ је у претходној, 2022. години наставила са **промоцијом** и учешћем на већини **манifestација** које се одржавају у општини.

Значајније манифестације „Лебанска литија“, Међународни куп у професионалном боксу „Своме граду“, „Парадајз фест“, „Михољски сусрети села“, „Теодора фест“ одржане су уз велику подршку и покровитељство кабинета председника општине, господина Ивана Богдановића.

Улога ТООЛ-а на овим вишедневним манифестацијама је била организовање излагача, набавка рекламних реквизита (капија за Парадајз фест), смештај и путни трошкови појединих музичких извођача (ди-џејева), штампање промотивних летака, постера и захвалница, као и кампања – дељење промотивног материјала за манифестацију „Парадајз фест“ у свим већим местима Јабланичког округа, промоција путем друштвених мрежа и слично у складу са основном делатношћу ТООЛ. Све манифестације су одржане успешно са великим бројем учесника и посетилаца.

За потребе мањих, локалних манифестација, ТООЛ је радила на обавештавању јавности, најавом манифестација неколико дана раније, праћењем манифестација и објављивањем кратких репортажа на друштвеним мрежама након манифестација. Овако је подржала манифестације: Србија у ритму Европе, У славу светог Трифуна и вина, изложбе у Дому културе Радан, Општинско такмичење рецитатора, кошаркашке игре, боксерско такмичење за млађе узрасте, Лазареву суботу, Хуманитарни васкршњи и новогодишњи базар, спортске игре младих „Караван радости“, Дан породице, Националну изложбу паса свих раса, Музеји за десет, наставе у природи основних школа, Међуокружну смотру аматерских позоришта, Улицама Царичиног града, Сеоске спортске игре, Ликовну

колонију, Михољски сусрети села и Мали сајам спорта. За потребе обичаја ломљења Божићне чеснице, ТООЛ је наручила израду златника и то је постала традиција.

У 2022. години ТООЛ је организовала **три нове манифестације**. Изложба цвећа „Цветна башта“ реализована је у два дана 21. и 22. априла, са 20-так излагача, односно произвођача материјала и садница. Друга манифестација је изложба пчеларства и старих заната „Лебанске вредне руке“ одржана у току једног дана 04. новембра. На овој манифестацији је учествовало 17 излагача из Лебана, од тога је било седам пчелара са изложеним пчелињим производима и материјалима који су неопходни за бављење овим занатом. Трећа манифестација је Новогодишња чајанка која је ишла упоредо са Новогодишњим хуманитарним базаром. На чајанци су деца имала могућност да својим украсима оките јелку која је у новогодишњим данима украшавала трг. Ове манифестације су локалног карактера са тенденцијом да прерасту у регионалне, због интересовања излагача ван општине Лебане.

ТООЛ је такође учествовала на манифестацијама по позиву и то у Лесковцу. Поводом манифестације „Дани мућкалице и шопског фолклора“ 01. јуна, као и на манифестацији „Изложба лесковачког домаћег ајвара, зимнице, меда, вина и воћне ракије“ 03. октобра. ТООЛ је промовисала домаћу кухињу, а у такмичарском делу су кувари Визиторског центра „Теодора“ припремали ајвар и Лесковачку мућкалицу. ТООЛ је на манифестацији 09. новембра „Изложба сувенира и туристичких публикација“ однела прво место за туристички плакат и треће место у категорији Сувенир.

Сајам на којем је ТООЛ учествовала у 2022. години је 16. Међународни сајам етно хране и пића у Београду. На овом Сајму ТООЛ је учествовала два излагачка дана 24. и 25. новембра на штанду Регионалне привредне коморе јабланичког и пчињског округа. Сајамска презентација се односила на актуелну понуду Визиторског центра „Теодора“ са краљицом Теодором као маскотом која је прошетала сајамским простором. Раднице ТООЛ су поделиле промотивни материјал. Склопљена су нова познанства и договори око будуће сарадње. У повратку са Сајма етно хране и пића, 25. новембра ТООЛ је посетила и сајмиште у Крагујевцу на коме је трајао **Сајам туризма и сеоског туризма**, а ради упознавања прилика за учешће и на овом сајму. У наставку је ТООЛ посетила изложбу новца коју је у Кући Ђуре Јакшића организовао Народни музеј Лесковца, исте вечери.

Визиторски центар „Теодора“ је редовно обављао своју делатност. Посетиоци локалитета Царичин град су користили услуге ресторана. За манифестацију „Динамичко и далекометно стрелаштво Јустинијана прима“ у организацији удружења „Гатос“ уприличена је додела награда 12. јуна на тераси Визиторског центра Теодора у присуству такмичара из Русије, Киргистана, Бугарске, Италије, Словеније, Аустрије, Швајцарске и Србије.

Туристички промет у објекту броји 191 долазак, од тога домаћих 139, а страних гостију 52. Ноћења домаћих гостију износе 290, а страних 119. У просеку туриста се у Визиторском центру задржи 2 дана и то, страни туристи бораве незнатно дуже у односу на домаће госте. Ово говори да је поред понуде обиласка Царичиног града потребно понудити додатне забавне програме и обиласке, као и професионалног водича, како би се време боравка туриста продужило. Такође, мотив страних туриста за боравак у већини случајева је учешће на манифестацијама, док је мали број оних који услуге ноћења користе као резултат приватне посете. Највише странаца било је из Бугарске и то 29 особа, остварили су 63 ноћења, затим из Русије 6 особа, остварили су 16 ноћења.

Према јавним набавкама за услуге техничког пројектовања и реконструкције постојећих степеница и стаза испред Визиторског центра уложено је укупно **1.472.324,00 динара** са ПДВ-ом. Такође је набављен потрошни материјал за потребе пословања објекта.

Туристички-информативни центар је радио током целе године. За потребе продаје и репрезентације набављени су сувенири од локалних произвођача.

Према уговору са Националном службом Лесковац и Општином Лебане реализован је **јавни рад „Одржавање јавне површине визиторског центра „Теодора“** од августа до новембра и ангажовано је девет лица са евиденције незапослених Националне службе запошљавања.

Такође, према позиву за подношење пријава на конкурс, код исте службе, Националне службе запошљавања, два лица су завршила **стручну праксу**, једно лице са завршеном високом школом, у трајању од годину дана, до 05. септембра 2022. и друго лице са завршеном средњом школом, у трајању од шест месеци, од априла до краја септембра 2022. године.

Туристичка организација општине Лебане је учествовала у изради **Плана развоја Општине Лебане за период од 2023. до 2030. године** у делу дефинисања визије и приоритетних циљева. За област туризам је као приоритетни циљ назначено валоризовање постојећих туристичких потенцијала и развој квалитетне и препознатљиве туристичке понуде. Мере у оквиру овог циља су:

- Подршка унапређењу квалитета туристичких услуга,
- Изградња и уређење туристичке инфраструктуре,
- Модерна презентација локалне природне и културне баштине,
- Унапређење манифестација,
- Промоција туристичке понуде и
- Едукација актера у туризму.

ТООЛ је такође учествовала на пројекту од националне важности **„Дигитализација туристичке понуде Србије“**, уношењем информација о тачкама од интереса на територији општине Лебане на порталу „Посети Србију“.

За потребе промоције археолошког локалитета Царичин град на друштвеним мрежама сарађивала је са Народним музејем Лесковац.

Ради унапређења туристичке инфраструктуре у процесу спровођења политике просторног и регионалног развоја туризма, ТООЛ је сарађивала са Министарством трговине, туризма и телекомуникација, а касније са новим Министарством туризма и омладине на мапирању тачака од интереса након чега је уследило **постављање туристичке сигнализације за 11 тачака** од интереса.

ТООЛ је активно учествовала на пројекту прекограничне сарадње Србија-Северна Македонија.

На крају године, у циљу добре пословне праксе, продубљивања сарадње са приватним и јавним сектором, ТООЛ је понудила свим фирмама, слањем мејла и телефонским позивом, да на Лед билборду, који ажурира ТООЛ, бесплатно поставе своје рекламе, логое и честитке и на тај начин, у свом стилу пожеле срећну нову годину грађанима Лебана. Одзив није био велики како се очекивало.

Обављајући своју делатност у току пословне 2022. године ТООЛ стиче општи утисак о видном напретку када су улагања у туристичку инфраструктуру у питању. Такође, наглашава недостатак туристичких професија на локалу- туристичких водича и аниматора. Постоји потреба за организовањем састанака са угоститељима ради дефинисања стандарда

када је у питању понуда у општини Лебане. Идеално би било сарађивати у циљу повећања интересовања туриста за посету Лебану, заједничким залагањем и дискусијом о јаким и slabим странама како би се побољшало пословање свих актера у туризму и како би понуда била препознатљива.

У Лебану, дана:

27.02.2023. године.

